

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie¹⁾
za rok 2019

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w ~~kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾~~ w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych* – **Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie**

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

- w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.
Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.
Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji: oświadczeń naczelników wydziałów w zakresie realizacji kontroli zarządczej w kierowanych komórkach organizacyjnych oraz miesięcznych sprawozdań naczelników wydziałów w zakresie terminowości realizowanych spraw.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Olsztyn, 28 stycznia 2020
(miejscowość, data)

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Maździejz

.....
(podpis ministra/kierownika jednostki)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Pomimo podjętych w 2019 r. działań zmierzających do prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, nie wszystkie elementy powyższego procesu, funkcjonowały bez zastrzeżeń. Nieprawidłowości dotyczyły następujących zagadnień:

- 1) wystąpiły incydentalne przypadki nieterminowej realizacji zadań lub z naruszeniem prawa,
- 2) w wyniku przeprowadzonego okresowego przeglądu mierników, określającego stopień realizacji celów, stwierdzono występowanie sporadycznych rozbieżności pomiędzy Budżetem zadaniowym a Planem działalności Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie na 2019 rok w zakresie planowanej wartości miernika do osiągnięcia na koniec roku. Powyższe było podstawą do sporządzenia aktualizacji Planu działalności jednostki.
- 3) przeprowadzone kontrole wewnętrzne potwierdziły naruszenia obowiązujących procedur wewnętrznych,
- 4) przeprowadzona samoocena kontroli zarządczej potwierdziła niewystarczającą skuteczność komunikacji wewnętrznej, niedostateczne zasoby kadrowe, ograniczone możliwości udziału w specjalistycznych szkoleniach (z uwagi na ich brak na rynku szkoleniowym), niedostateczny nadzór położonych nad realizacją zadań,
- 5) w wyniku przeprowadzonego skontrum dokumentacji archiwalnej stwierdzono incydentalne przypadki braku dokumentów,
- 6) niedostateczną wiedzę pracowników w zakresie obowiązujących procedur i zasad przetwarzania danych osobowych.

Należy nadmienić, że większość obszarów kontroli zarządczej w RDOŚ w Olsztynie funkcjonowało w sposób prawidłowy, w oparciu o obowiązujące w jednostce procedury i zarządzenia, a także o wytyczne określone w „Komunikacie Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych” z dnia 16 grudnia 2009 r. a wystąpienie incydentalnych zdarzeń nie miało wpływu na realizację celów nadrzędnych jednostki.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

W celu usprawnienia systemu kontroli zarządczej w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w 2020 r. planuje się podjęcie szeregu działań zmierzających do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej w RDOŚ w Olsztynie, a w szczególności:

Lp.	Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej ¹⁾	Termin realizacji
1.	Kontynuowanie procedury sporządzania przez kierowników komórek organizacyjnych sprawozdań z terminowości realizowanych spraw wraz ze zwiększeniem zakresu przekazywanych informacji (wprowadzanie danych do bazy ooś, PDWD oraz terminów przekazywania opinii wewnętrznych)	sprawozdania miesięczne
2.	Monitorowanie stopnia wykonania mierników przez poszczególne komórki organizacyjne. Bieżąca wymiana informacji pomiędzy Koordynatorem ds. zarządzania ryzykiem a Głównym księgowym	kwartalne zestawienia

	w zakresie wartości osiągniętych mierników.	
3.	Objęcie kontrolą wewnętrzną obszarów działalności jednostki dotychczas niekontrolowanych lub tych, w których w roku poprzednim stwierdzono uzasadnione zastrzeżenia oraz objęcie wewnętrznym audytem środowiskowym wszystkich znaczących aspektów środowiskowych oraz pozostałych aspektów środowiskowych, które dotychczas nie były przedmiotem wewnętrznego audytu środowiskowego.	do końca 2020 r.
4.	Przeprowadzenie okresowego przeglądu mierników oraz ryzyk celem określenia skuteczności podejmowanych działań w zakresie zarządzania ryzykiem.	do 30.VII.2020 r.
5.	Kontynuowanie działań zmierzających do poprawy komunikacji pomiędzy wydziałami poprzez organizowanie przez Naczelników Wydziałów cyklicznych spotkań z podległymi pracownikami celem omawiania kwestii problematycznych, występujących w zadaniach merytorycznych oraz przekazywania najistotniejszych informacji dotyczących ogółu pracowników. Organizacja spotkań tematycznych dla pracowników celem wypracowania jednolitego trybu postępowania w określonych obszarach działania.	cykliczne spotkania z pracownikami
6.	Dostosowanie regulaminu organizacyjnego do zmienionego statutu jednostki	do 30.III.2020 r.
7.	Przeprowadzenie brakowania dokumentacji archiwalnej	do 30.VI.2020 r.
8.	Przeprowadzenie szkolenia wewnętrznego z zakresu przetwarzania danych osobowych oraz etycznego postępowania w służbie cywilnej.	do 30.XII.2020 r.
9.	Omawianie na naradach kierownictwa jednostki wszystkich zdarzeń (przypadków) wiążących się z możliwością wystąpienia ryzyka oraz wypracowywanie metod przeciwdziałania ryzyku. Podejmowanie działań zmierzających do ujednoczenia prowadzonych postępowań administracyjnych. Omawianie przypadków trudnych i problematycznych.	Cykliczna organizacja narad kierownictwa RDOŚ – w miarę potrzeb
10.	Uporządkowanie katalogów tematycznych w intranecie oraz umieszczenie brakujących aktów wewnętrznych	do 30.VI.2020 r.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. W celu usprawnienia w 2019 r. procesu kontroli zarządczej w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, podjęto następujące działania:
 - 1) dostosowano procedury wewnętrzne dotyczące kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem do znowelizowanych zapisów rozporządzenia EMAS. W procedurze określono zasady prowadzenia przeglądu środowiskowego, którego celem jest wstępna kompleksowa analiza aspektów środowiskowych, wpływu na środowisko i efektów działalności środowiskowej związanych z działalnością organizacji.
 - 2) Koordynator ds. zarządzania ryzykiem we współpracy z Pełnomocnikiem ds. Systemu Zarządzania Środowiskowego analizowali zidentyfikowane w jednostce ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobieństwa ich wystąpienia, wpływu i istotności. W 2019 r. wystąpiły niezgodności, które inicjowały podjęcie działań korygujących (wystawienia kart działań korygujących). W sposób ciągły zapewniano utrzymanie i doskonalenie wdrożonego systemu zarządzania środowiskowego oraz istniejących wymagań. Działania te uwzględniały ryzyka, czyli potencjalne niekorzystne wpływy (zagrożenia) i szanse, czyli potencjalne korzystne wpływy.
 - 3) Dokonano okresowego przeglądu mierników i ryzyk celem określenia skuteczności podejmowanych działań w zakresie zarządzania ryzykiem.

- 4) Naczelnicy wydziałów składali miesięczne sprawozdania z terminowości realizowanych spraw.
- 5) Organizowano cykliczne spotkania kierownictwa jednostki celem omówienia bieżących spraw organizacyjnych jednostki, realizacji nowych zadań wynikających z unormowań prawnych, a także wszystkich zdarzeń wiążących się z możliwością wystąpienia ryzyka oraz koniecznością wdrożenia odpowiednich mechanizmów kontroli (działań korygujących i zapobiegawczych).
- 6) Organizowano szkolenia wewnętrzne dla pracowników jednostki z zakresu nowelizacji ustawy Kodeks postępowania administracyjnego oraz ochrony danych osobowych.
- 7) Kontynuowano wdrażanie systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją, który powiązany jest z platformą e-PUAP. Funkcjonujący system przyczynił się do usprawnienia wykonywania czynności kancelaryjnych, monitorowania terminowości realizowanych spraw, przepływu informacji pomiędzy wydziałami, a także wpłynął na ograniczenie wydatkowania środków finansowych na usługi pocztowe.
- 8) Kontynuowano i doskonalono wcześniej wypracowaną procedurę poprzez organizację przez Naczelników Wydziałów cyklicznych spotkań z podległymi pracownikami celem przekazania bieżących informacji niezbędnych do realizacji powierzonych zadań, omówienia nowych uregulowań prawnych oraz kwestii problematycznych występujących w zadaniach merytorycznych.
- 9) Pracownicy jednostki zostali zapoznani z planem działalności RDOŚ na 2019 r. oraz planami wydziałowymi. Powyższe dokumenty zostały umieszczone w systemie wewnętrznej poczty elektronicznej, co umożliwiła pracownikom bieżący wgląd do materiałów.
- 10) Przeprowadzono kontrole wewnętrzne w zakresie:
 - a) przestrzegania przepisów prawa (z uwzględnieniem terminowości) oraz procedur obowiązujących podczas wydawania uzgodnień decyzji o warunkach zabudowy,
 - b) przestrzegania zapisów ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)* oraz procedury wewnętrznej – zarządzenia nr 9 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 6 lutego 2017 r. w zakresie przekazywania w 2018 r. dokumentów, tj. wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, postanowień o obowiązku/braku obowiązku przeprowadzenia ooś, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, raportów ooś do publikacji w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.
 - c) wprowadzania danych do bazy danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
 - d) wykonywania czynności kancelaryjnych.
 Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości były podstawą do sporządzenia zaleceń pokontrolnych lub podjęcia stosownych działań korygujących.
- 11) Przeprowadzono audyty w zakresie zgodności przetwarzania danych osobowych z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Sprawdzeniom poddano 2 obszary dotyczące:
 - a) weryfikacji formularzy dostępnych na stronie BIP RDOŚ Olsztyn w zakładce „Jak załatwić sprawę”, zgodnie z art. 6 rozporządzenia RODO. Wypełnienie obowiązku informacyjnego wobec klientów RDOŚ, których dane są przetwarzane.
 - b) stosowania zasady ograniczonego przechowywania dokumentów na stronie BIP RDOŚ Olsztyn.
- 13) Przeprowadzono skontrum dokumentacji archiwalnej.

2. Pozostałe działania:

- 1) Opracowano projekt zmiany statutu jednostki celem dostosowania struktury organizacyjnej jednostki do obowiązujących przepisów prawa.
- 2) W ramach funkcjonującego w jednostce systemu zarządzania środowiskowego wg EMAS przeprowadzono 7 audytów wewnętrznych, które miały na celu ocenę tego systemu, pod względem skuteczności i efektywności, w tym jego zgodności z polityką środowiskową oraz przestrzeganiem wymagań prawnych i innych dotyczących ochrony środowiska. Audyty

obejmowały pośrednie i bezpośrednie aspekty środowiskowe, tj. te aspekty środowiskowe, które uznano za znaczące oraz pozostałe, które dotychczas nie były przedmiotem wewnętrznego audytu środowiskowego. W następstwie przeprowadzonych wewnętrznych audytów środowiskowych stwierdzono niezgodności w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawie wydania zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego oraz w zakresie uzgadniania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W następstwie stwierdzonych niezgodności, zostały wystawione dwie karty działań korygujących. Ponadto audytorzy wewnętrzni wskazali następujące spostrzeżenia: wykonywanie wydruków jednostronnych, kolorowych, wysyłanie korespondencji pocztą tradycyjną zamiast za pośrednictwem elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej. Stwierdzone spostrzeżenia, w tym konieczne do podjęcia działania naprawcze, zostały omówione podczas narady kierownictwa jednostki 12 grudnia 2019 r.

Ponadto wewnętrznym audytem środowiskowym objęto stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, czyli przedstawiciela najwyższego kierownictwa.

W ramach systemu poddano ponownej analizie wszystkie aspekty środowiskowe w jednostce. W ramach tego procesu zidentyfikowano 15 aspektów środowiskowych bezpośrednich, w tym 1 znaczący (Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody) oraz 66 aspektów środowiskowych pośrednich (powiązanych z realizowanymi procesami merytorycznymi), w tym 13 znaczących. Najistotniejszy wpływ na środowisko RDOŚ w Olsztynie jest wpływem pośrednim związanym z realizacją ustawowych zadań przypisanych Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie. Niemniej bezpośrednie aspekty środowiskowe, które dla jednostki okazały się nieznaczące, są zachowywane jako dobre praktyki „zielonej administracji”. Przeprowadzony w 2018 r. przegląd zarządzania środowiskowego wykazał, że wprowadzono odpowiednie zalecenia dotyczące doskonalenia systemu. Wszelkie działania mające na celu ocenę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskowego zostały wykorzystane w ramach prac zmierzających do aktualizacji deklaracji środowiskowej, zgodnie z wymogami rozporządzenia EMAS. Natomiast wyniki przeprowadzonego w 2019 r. audytu zewnętrznego umożliwiły podjęcie decyzji o utrzymaniu ważności certyfikacji PRS S.A. dla systemu zarządzania potwierdzającej jego zgodność z wymaganiami normy EMAS. To z kolei umożliwiło utrzymanie rejestracji organizacji w rejestrze organizacji zarejestrowanych w krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) pod numerem PL 2.28-002-73.

Ponadto w 2019 r. Pełnomocnik od spraw Systemu Zarządzania Środowiskowego przeprowadził audyt wewnętrzny w zakresie bezpieczeństwa informacji w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Obowiązek przeprowadzenia takiego audytu wynika z § 20 ust. 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie *Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 2247). Audytem objęto stanowisko pracy Inspektora Ochrony Danych oraz Administratora Bezpieczeństwa Systemów Informatycznych, a jego zakres dotyczył: obiegu dokumentów w urzędzie, systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemach teleinformatycznych, dokumentów z zakresu bezpieczeństwa informacji, zaangażowania kierownictwa podmiotu, analizy zagrożeń związanych z przetwarzaniem danych osobowych, inwentaryzacji sprzętu i oprogramowania informatycznego, zarządzania uprawnieniami do pracy w systemach informatycznych, szkolenia pracowników zaangażowanych w proces przetwarzania danych, pracy na odległość i mobilnego przetwarzania danych, serwisu sprzętu informatycznego i oprogramowania, procedury zgłaszania incydentów naruszenia BDO, audytu wewnętrznego z zakresu BDO, kopii zapasowych, projektowania, wdrażania i eksploatacji systemów teleinformatycznych, zabezpieczenia techniczno-operacyjnego dostępu do informacji, zabezpieczenia techniczno-organizacyjnego systemów informatycznych, rozliczalności działań w systemach teleinformatycznych.

Na podstawie przeprowadzonego audytu wewnętrznego stwierdzono, że zarządzanie bezpieczeństwem informacji w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie przebiega w sposób prawidłowy, z koniecznością podjęcia jednak określonych czynności w celu usprawnienia bezpieczeństwa informacji w jednostce.

- 3) Zapewniono właściwe gospodarowanie majątkiem Regionalnej Dyrekcji poprzez bieżące prowadzenie ewidencji mienia, co umożliwia sprawowanie skutecznego nadzoru nad składnikami majątku oraz jego ochroną.
- 4) Przeprowadzono samoocenę systemu kontroli zarządczej oraz dokonano jej syntetycznej analizy. Wyniki samooceny zostaną omówione na naradzie kierownictwa celem podjęcia skutecznych działań, zmierzających do uregulowania kwestii podnoszonych w kwestionariuszach przez ankietowanych.
- 5) W stworzonym systemie wewnętrznej poczty elektronicznej umieszczano akty wewnętrzne obowiązujące w jednostce oraz wzory dokumentów obowiązujących w jednostce.
- 6) Naczelnicy wydziałów na bieżąco dokonywali weryfikacji zakresów czynności oraz opisów stanowisk pracy podległych pracowników.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Mozdierz

